

Sygn. akt IIW 62/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Skierniewicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Wielichowska - Opalska

Protokolant: Andżelika Pruk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 kwietnia 2016 r.

sprawy:

T. L., syna G. i K. z domu N., urodzonego (...) w P.,

obwinionego o to, że:

w dniu 17 grudnia 2015 r. w Komendzie Miejskiej Policji w S. przy ul. (...) będąc właścicielem samochodu osobowego m-ki R. (...) o nr rej. (...) wbrew obowiązkowi nie wskazał na żądanie uprawnionego organu Policji, komu powierzył pojazd do kierowania w dniu 03.12.2015 r. około godz. 10:00,

to jest o wykroczenie z art. 96 § 3 k.w .

1. uznaje T. L. za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu, którym wyczerpał znamiona art. 96 § 3 k.w. i za to na podstawie art. 96 § 1 i 3 k.w. wymierza mu karę grzywny w wysokości 500 zł (pięciuset złotych);
2. zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 50 zł (pięćdziesięciu złotych) tytułem opłaty oraz kwotę 100 zł (sto złotych) tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania.

Sygn. akt II W 62/16

UZASADNIENIE

W dniu 3 grudnia 2015 roku około godziny 10.00 w S. na skrzyżowaniu ulic (...) doszło do zdarzenia drogowego z udziałem dwóch pojazdów osobowych: marki H. (...) o nr rej. (...) oraz R. (...) o nr rej. (...). Drugi ze wskazanych pojazdów odjechał z miejsca zdarzenia i w związku z tym funkcjonariusze Policji nie mieli możliwości ustalenia tożsamości kierującego tym pojazdem (notatka urzędowa, k. 1).

W dniu 16 grudnia 2015 roku funkcjonariusze Policji wezwali właściciela samochodu R. (...) o nr rej. (...) do wskazania osoby, która w dniu 3 grudnia 2015 roku kierowała tym pojazdem (notatka urzędowa, k. 1).

W dniu 17 grudnia 2015 roku obwiniony T. L. dostarczył do KMP w S. listę wszystkich pracowników jego firmy, zawierającą wskazanie imion i nazwisk 227 osób (z zakreślonymi 41 osobami). Na pytanie o bliższe dane tych osób odmówił podania adresów i telefonów osób widocznych na liście pracowników (lista pracowników, k. 3-8; notatka urzędowa, k. 1).

Obwiniony T. L. ma 35 lat, posiada na utrzymaniu dwoje dzieci w wieku 13 i 8 lat. Obwiniony prowadzi własną działalność gospodarczą, z której miesięcznie uzyskuje dochód rzędu 2-3 tysięcy złotych. Jest współwłaścicielem domu o powierzchni około 140 m², motocyklu a także około 15 samochodów wykorzystywanych w prowadzonej działalności

gospodarczej. T. L. nie był karany, nie leczył się psychiatrycznie, neurologicznie ani odwykowo (dane osobopoznawcze, k. 35).

W toku czynności wyjaśniających obwiniony T. L. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. (wyjaśnienia obwinionego, k. 23).

Na rozprawie obwiniony podtrzymał swoje stanowisko procesowe i wyjaśnił, że w swojej firmie zatrudnia około 260 osób, w tym około 35 w charakterze kierowców. W biurze obwinionego wisi gablotka, w której znajdują się kluczyki i dokumenty od wielu aut. Dostęp do tych kluczyków jest nieograniczony, obwiniony nie prowadzi ewidencji użytkowania pojazdów wykorzystywanych w jego firmie, ponieważ jego działalność jest jeszcze „w powijakach”, a nadto sytuacja w firmie jest bardzo dynamiczna. Jednocześnie obwiniony stanowczo zaprzeczył, aby to on w dniu 3 grudnia 2015 roku kierował samochodem marki R. (...) o nr rej. (...) (wyjaśnienia obwinionego, k. 36).

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na treści notatki urzędowej sporządzonej przez funkcjonariusza Policji w dniu 17 grudnia 2015 roku, a nadto na wyjaśnieniach obwinionego oraz treści dokumentu – listy pracowników firmy należącej do T. L..

Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie był w zasadzie spójny i dawał podstawy do poczynienia niebudzących wątpliwości ustaleń faktycznych w zakresie zachowania obwinionego objętego opisem zarzucanego mu czynu zabronionego. Niewątpliwie w dniu 16 grudnia 2015 roku T. L. został wezwany przez funkcjonariuszy Policji do wskazania osoby, której powierzył pojazd do kierowania w dniu 3 grudnia 2015 roku, zaś reakcją obwinionego było przedłożenie listy wszystkich pracowników jego firmy, ze wskazaniem ich imion i nazwisk, bez jednoczesnego zaznaczenia, komu w istocie obwiniony powierzył pojazd w dniu 3 grudnia 2015 roku. Treść notatki urzędowej oraz dokumentu przedstawionego przez T. L. koreluje w pełni z jego wyjaśnieniami złożonymi na rozprawie w dniu 7 kwietnia 2016 roku i z tych względów to właśnie te dowody posłużyły sądowi do rekonstrukcji stanu faktycznego przedmiotowej sprawy.

Sąd pominął przy tym te dowody, które dotyczyły przebiegu zdarzenia drogowego z 3 grudnia 2015 roku, jako że nie miały one bezpośredniego znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, której przedmiotem jest kwestia odpowiedzialności obwinionego za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. (nie zaś za spowodowanie kolizji drogowej, tj. czyn z art. 86 § 1 k.w.).

Przepis art. 96 § 3 k.w. sankcjonuje naruszenie obowiązku wskazania przez właściciela lub posiadacza pojazdu na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Przepis ten należy wyklądać w powiązaniu z treścią art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 2012.1137 z późn. zm.), który stanowi, że właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy w Białymstoku w postanowieniu z dnia 26 września 2012 roku, ustawodawca przewidział możliwość niewskazania wbrew obowiązkowi przez zobowiązanego osoby kierującej lub używającej dany pojazd w oznaczonym czasie jedynie pod warunkiem wykazania, że pojazd ten został użyty po pierwsze wbrew woli i wiedzy wyżej wymienionego, po drugie przez nieznaną osobę, po trzecie wyżej wymieniony nie mógł temu zapobiec, przy czym warunki te muszą zostać spełnione łącznie. We wszystkich innych wypadkach właściciel lub posiadacz pojazdu, od którego jest żądana powyższa informacja, a który jej nie udziela, popełnia czyn z art. 96 § 3 k.w. (VIII Kz 444/12). Na marginesie warto przy tym wskazać, że tylko interpretowanie przepisu art. 96 § 3 k.w. w powiązaniu z treścią art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym nadaje omawianemu obowiązkowi właściciela lub posiadacza pojazdu charakter realny. Innymi słowy – gdyby zawsze wtedy, gdy właściciel lub posiadacz pojazdu mógł zwolnić się z obowiązku wskazania, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania, twierdząc, iż z własnej woli nie ma nad tym faktem kontroli, wówczas przepis art. 96 § 3 k.w. byłby w znacznej mierze przepisem martwym, wprowadzonym do porządku prawnego przez niekoniecznie racjonalnego ustawodawcę.

W świetle tych rozważań Sąd uznał, że zachowanie T. L. wypełniło znamiona art. 96 § 3 k.w., bowiem w dniu 17 grudnia 2015 r. w Komendzie Miejskiej Policji w S., będąc właścicielem samochodu osobowego marki R. (...) o nr rej. (...) wbrew obowiązkowi nie wskazał on na żądanie uprawnionego organu Policji, komu powierzył pojazd do kierowania w dniu 3 grudnia 2015 r. około godz. 10.00. W szczególności nie sposób za wykonanie tegoż obowiązku uznać przedłożenie przez obwinionego listy 227 osób pracujących w jego firmie, bez jednoczesnego wyjaśnienia, czy są

to jego pracownicy, czy osoby zatrudnione na innej podstawie prawnej, jaki jest zakres obowiązków tych osób (w szczególności w zakresie kierowania pojazdami użytkowanymi w firmie obwinionego), czy wszystkie z tych osób kierują pojazdami należącymi do obwinionego, na jakich zasadach itd. Zdaniem Sądu orzekającego w niniejszej sprawie oceny prawnej zachowania T. L. nie zmienia przy tym tłumaczenie obwinionego sprowadzające się w istocie do prostej odmowy podania danych osoby, której powierzył pojazd do kierowania w dniu 3 grudnia 2015 roku z powołaniem się na brak jakiegokolwiek wiedzy w tym zakresie. Podkreślenia wymaga bowiem to, że w realiach przedmiotowej sprawy nie zostało ustalone, by obwiniony nie wskazał osoby kierującej lub używającej jego pojazd z tego względu, iż pojazd ten został użyty wbrew jego woli i wiedzy, przez nieznaną osobę i obwiniony nie mógł temu zapobiec. Odwołując się ponownie do cytowanego wcześniej orzeczenia Sądu Okręgowego w Białymstoku wskazać należy, że zachowanie sprawcy wykroczenia określonego w art. 96 § 3 k.w. może polegać na działaniu bądź zaniechaniu, przykładowo zaś na odmowie wskazania osoby, której został powierzony pojazd, wskazaniu osoby bądź kręgu osób w sposób uniemożliwiający ustalenie konkretnego użytkownika pojazdu w oznaczonym czasie, udzielenie odpowiedzi wymijającej bądź zasłonięcie się niepamięcią.

W stosunku do obwinionego T. L. nie zachodziły żadne okoliczności wykluczające możliwość przypisania mu sprawstwa w zakresie wykroczenia. Obwiniony jest osobą poczytalną, miał możliwość rozpoznania bezprawności swojego czynu i pokierowania postępowaniem, działał w normalnej sytuacji motywacyjnej.

Zachowanie obwinionego T. L. bez wątpienia wypełniło znamiona art. 96 § 3 k.w. a jego jego zachowanie ocenić należy jako społecznie szkodliwe.

Przy określeniu wysokości kary grzywny Sąd miał na względzie dochody sprawcy związane z prowadzoną przez niego na dużą skalę działalnością gospodarczą, jego stosunki rodzinne (posiadanie dwojga dzieci na utrzymaniu) oraz majątkowe. W świetle powyższych okoliczności należało uznać, iż grzywna w kwocie 500 złotych leży w zasięgu możliwości finansowych obwinionego, a nadto stanowi z jednej strony wystarczającą, z drugiej zaś konieczną reakcję prawnokarną na popełnione przez niego wykroczenie.

Stosownie do treści art. 118 § 1 kpw, w razie skazania obwinionego obciąża się zryczałtowanymi wydatkami postępowania, których wysokość określono w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 roku w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. 2001. 118.1269).

Przepis art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. 1983.49.223 z późn. zm.) stanowi z kolei, że przepisy ustawy stosuje się również w postępowaniu o wykroczenia.

Z tych względów Sąd zasądził od obwinionego na rzecz skarbu Państwa kwotę 100 złotych tytułem wydatków oraz kwotę 50 złotych tytułem opłaty od kary (art. 3 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych).